

Setkání Kosmo Klubu 25.5.2006

Setkání začalo v 18:00 v klubovně Planetária, účast byla trochu menší než obvykle, celkem se zúčastnilo 9 osob.

Jako první vystoupil Michal Václavík s dokončením příspěvku Zkoumání komet – 20 let výzkumu. Po Halleyově kometě bylo zkoumáno ještě několik komet, první významnou událostí byla unikátní srážka rozpadlé komety Shoemaker-Levy 9 s Jupiterem, kterou v červenci 1994 pozorovaly jak pozemské observatoře, tak i Hubbleův teleskop a sonda Galileo, která byla na polovině cesty k Jupiteru. Výzkum pomocí sond pokračoval misí Deep Space 1, experimentální sonda s iontovým motorem startovala v prosinci 1998 a po průzkumu asteroidu Braille prolétla 21.1. 2001 kolem komety Borrelly a důkladně ji prozkoumala. Kvůli selhání motoru byla v roce 2002 ztracena sonda Contour, která měla zkoumat dvě komety. V loňském roce byla velmi úspěšná a mediálně známá mise Deep Impact, která zkoumala dopad vypuštěného projektilu na kometu Tempel 1, na pozorování dopadu 4.7.2005 se podílelo mnoho observatoří a několik dalších sond včetně zatím poslední mise ke kometě evropské sondy Rosetta. Ta byla vypuštěna v březnu 2004 ke kometě Čurjumov-Gerasimenko, k té přiletí až v roce 2014, takže na výsledky si budeme muset ještě dlouho počkat.

Potom Martin Kostera seznámil návštěvníky se simulátorem-hrou Orbiter, který umožňuje vyzkoušet si řízení raketoplánu a jiných (i smyšlených) kosmických lodí nejenom v prostoru Země, ale i Měsíce a některých dalších planet. Původně plánovaná přednáška se neuskutečnila, autor se nemohl dostavit.

Závěrečnou přednášku měl připraven Radek Valkovič na téma NASA – úspěchy a fiaska. NASA má teď velké problémy s pilotovanými lety, po katastrofě Columbie bylo oznámeno ukončení programu STS v roce 2011, po problémech při startu STS-114 došlo k další redukci plánovaných startů. Nástupcem raketoplánu bude kosmická loď CEV klasické koncepce. Loď prošla ještě v návrhové fázi mnoha změnami. V srpnu má být rozhodnuto o hlavním dodavateli, který by měl loď připravit k prvnímu pilotovanému startu nejpozději v roce 2014. Oba dodavatelé, Lockheed Martin a Northrop Grumman-Boeing slibují, že první pilotovaný let uskuteční už v roce 2012, aby zkrátili dobu mezi ukončením STS (2010) a lety CEVu. NASA uskutečňuje mnoho dalších programů: nepilotované výpravy sond k planetám, kometám a asteroidům, sledování Země a jejího okolí, provozuje velmi úspěšné vesmírné astronomické observatoře - Hubble, Chandra a Spitzer. V této oblasti jsou úspěchy NASA jasné, tak jako při každé aktivitě se občas objeví i neúspěchy, ale v posledních letech jich bylo opravdu málo. Problémem při budoucích misích bude nedostatek peněz, protože většinu patrně spotřebují plánované lety astronautů na Měsíc.

Čas setkání vypršel a účastníci se rozešli, zdravé jádro ještě pokračovalo v blízké hospůdce v diskusi na různá kosmonautická témata. Příští setkání, poslední před prázdninovou přestávkou, se koná ve čtvrtek 29.6. 2006, všichni jste srdečně zváni.

Radek Valkovič